

Feminine

ANNABEL LUIKENS
LABS 2022

GALLANT ROBOTICS

MARK & WANDER

Rococoding

ALGEMEEN

Feminine Rococoding komt voort uit een onderzoeksvraag binnen een onderzoekslab op de opleiding Communicatie en Multimedia Design genaamd Gallant Robotics⁽¹⁾. Waarbij onderzocht wordt wat galanterie uit de 18e eeuw kan betekenen in het nu.

Het onderzoekslab Gallant Robotics⁽¹⁾ komt vanuit het thema van het Oude Muziek Festival in Utrecht, Galanterie(s). In dit thema werd er verder onderzoek gedaan naar verschillende concepten met inspiratie uit de 18e eeuw.

Vanwege een brede opzet van de onderzoeksvraag is hij verder opgedeeld in een aantal sub-thema's⁽¹⁾. Dit onderzoek heeft grotendeels het sub-thema "coded behaviour" maar neemt ook interesse mee vanuit het sub-thema "sex".

Deze exploratie begint met de onderzoeksvraag en een kleine introductie hierop. Vervolgens wordt het gehele onderzoek in het kort uitgelegd, hierdoor zal er grip en duidelijkheid komen op de theorie die hierna volgt.

Na de theorie komt het concept proces, hierin wordt beschreven wat de Design Thinking⁽²⁾ stappen zijn geweest tijdens het onderzoek van het concept. Vervolgens noem ik de exploratie resultaten waarin duidelijk wordt welke vragen, antwoorden en inzichten naar boven kwamen tijdens de exploratie.

INLEIDING

HOE KAN DE

vrouwelijke expressie

UIT DE

Rococo beweging

vertaald worden naar

het nu?

Deze vraag gaat in het onderzoek beantwoord worden door een digitale verbeelding van de evolutionaire feministische expressie uit de 18e eeuw. Deze nieuwe hedendaagse verbeelding wordt vol frictie over feminisme in de 18e eeuw gecreëerd. Deze samengevoegde verbeelding zijn de bekende vrouwelijke vormen, met de 'Line of beauty'⁽⁵⁾^[6] van toen en het feministische schrift (code taal) van nu.

Dit is waardevol voor nu, omdat vrouwen een belangrijke rol hadden in de opkomst van de Rococo beweging^[9]. Deze periode heeft impact gehad op de toekomstige uiting van de vrouwelijke eigenschappen en kunstvormen.

Keynotes:

feminisme; rococo; ethiek; vrouwelijkheid; expressie; vormen; code; Line of beauty; bloemstukken; schrift; galanterie.

Een belangrijke vorm uit 1753 is de S-vormige gebogen lijn, de lijn is gebaseerd op de 'Line of beauty'⁽⁵⁾^[6], dit is een theorie in de kunst of esthetiek die wordt gebruikt om een S-vormige gebogen lijn te beschrijven die binnen een object verschijnt.

Een van de stijlpatronen uit de Rococo periode, waren de bloemmotieven. Deze patronen lokte de speelse jeugdige vrouwelijkheid uit, dit werd vereerd in de typisch gestijlde bloemstukken met S -en C-vormige gebogen lijnen^[7]. In deze bloemstukken konden de vrouwen uit de 18e eeuw hun vrouwelijke expressie kwijt.

De feministen uit de 18e eeuw expressieerde hunzelf door middel van schrift, een van de grondleggers van feminisme was Mary Wollstonecraft^[12]. Zij schreef 'A vindication of the rights of woman' in 1792^[13]. Het oude schrift van toen heette paleografie⁽¹⁰⁾^[15], dit was ook een sierlijk handschrift met veel afkortingen en gebogen vormen.

Haar dochter schreef samen met Lord Bryon Frankenstein in 1818 en zijn dochter was Ada Lovelace^[18], zij creëerde de eerste computer codetaal^[17]. Hierna volgden velen haar in deze uiting. De Rococo periode zorgde ervoor dat er sprake was van een stijl zonder regels^[1]^[2], door de vrouwelijke expressie die binnen deze stijl een grote rol speelde werd er door vrouwen gesproken over rechten en gelijkheid van man en vrouw.

De S-vormige gebogen lijnen, het feminisme en de code uit de 18e eeuw word gebruikt als inspiratie voor in Hydra⁽¹⁵⁾^[10], Hydra is een analoog-synth-achtige coderingsomgeving voor het creëren van real-time beelden. In deze gecodeerde real-time beelden komen de verschillende vrouwelijke vormen en expressies samen tot een nieuw digitaal hedendaags beeld.

“Het zou een oneindige opgave zijn om de veelheid aan droefheid en leed te beschrijven waartoe vrouwen gedoemd zijn door de heersende mening dat zij slechts geschapen zijn om te voelen in plaats van te denken, en dat zij hun macht ontlennen aan hun zwakte en charmes.”

- Mary Wollstonecraft,
A vindication of the rights of woman (1792)^[23]

ROCOCO

De stijl galant was in de 18e eeuw een term voor modern, luchtig, elegante stijl[22]. Vanuit het onderzoek naar de galante stijl en de 18e eeuw kwam er uit dat er een meer dan 25-jarige transitie in die eeuw ontstond en dit was de Rococo beweging[4].

De Franse Rococo-periode is de uitvinding van Antoinette Poisson, minnares van Lodewijk XV, en was formeler, met meer vrouwelijke kleuren en luchtige ontwerpkenmerken[14]. De naam Rococo komt van het Franse woord rocaille, een asymmetrisch schelpmotief(6)[20]. De krul van de schelp was een veel gebruikt motief en vorm die gebruikt werd in het design, het waren asymmetrische stromende lijnen met fantasievolle en naturalistische motieven in pastel kleuren[5].

De Rococo beweging stond bekend om de stijl zonder regels, de meest rebelse design stijl. Dit kwam doordat er het tegenovergestelde van wat je verwachtte aan het licht kwam, vandaar vaak de benaming “the rococo revival style”. De relaxatie van regels en het emotionele contrast kwam tot uiting in het design, ook wel “the Rococo imagination or illusion”[1][2][3].

De Rococostijl in het interieur zet de traditie voort en gebruikt actief de muurschildering van muren en plafonds. De verhaallijn van de tekeningen is gebaseerd op mythologie en meer op menselijke relaties. Meest bekeken onderwerp is de liefde en relaties tussen mannen en vrouwen[5].

De geleidelijke veranderingen naar een gezellige huiskamer die vrouwelijker en speelser was, de verfijnde en flirterige Rococo werd later vervangen door een nieuwe rationele stijl, het classicisme[5].

BEWEGING

“Feminist and anti-racist critiques of the idea of a common undifferentiated humanity and the claim to humanist universalism, were raised from the eighteenth century onwards.”

- Rosi Braidotti,
Posthuman Feminism(2022) ^[24]

“Line of beauty”⁽⁵⁾^[6] (1753) is een term uit een theorie in de kunst of esthetiek die wordt gebruikt om een S-vormige gebogen lijn te beschrijven die binnen een object verschijnt, als de grenslijn van een object, of als een virtuele grenslijn gevormd door de compositie van meerdere objecten. Volgens deze theorie duiden S-vormige gebogen lijnen op levendigheid en activiteit en wekken ze de aandacht van de kijker in tegenstelling tot rechte lijnen, parallelle lijnen of haakse kruisende lijnen, die stilstand, dood of levenloze objecten betekenen.

Het Rococo bloemstuk stijl was populair tijdens de Franse koning Louis XV, de stijl was speelser in kleur en vormen. De bloemstukken hadden het typische design met S-vormige en C-vormige bochten^[7]^[8]^[9].

De speelse jeugdige vrouwelijkheid werd vereerd in deze stijl. De meer delicate kleuren en het lichtere visuele gewicht van deze bloemstukken kunnen gedeeltelijk worden toegeschreven aan de vrouwelijke smaak, die de rococostijl onmiskenbaar beïnvloedde^[7]^[8]^[9].

De feministen uit de 18e eeuw^[12] expressieerde zich in de vorm van het oude schrift, paleografie⁽¹⁰⁾^[15]. De Britse Mary Wollstonecraft^[16] was een van de feministen uit de 18e eeuw, ze was schrijver, filosoof en een van de grondleggers van het feminisme. In 1792 publiceerde zij het pamflet “A Vindication of the Rights of Woman”⁽¹³⁾^[13], dat nog altijd wordt gezien als het eerste feministische werk. Het was in die tijd uniek dat een vrouw schreef over haar eigen positie.

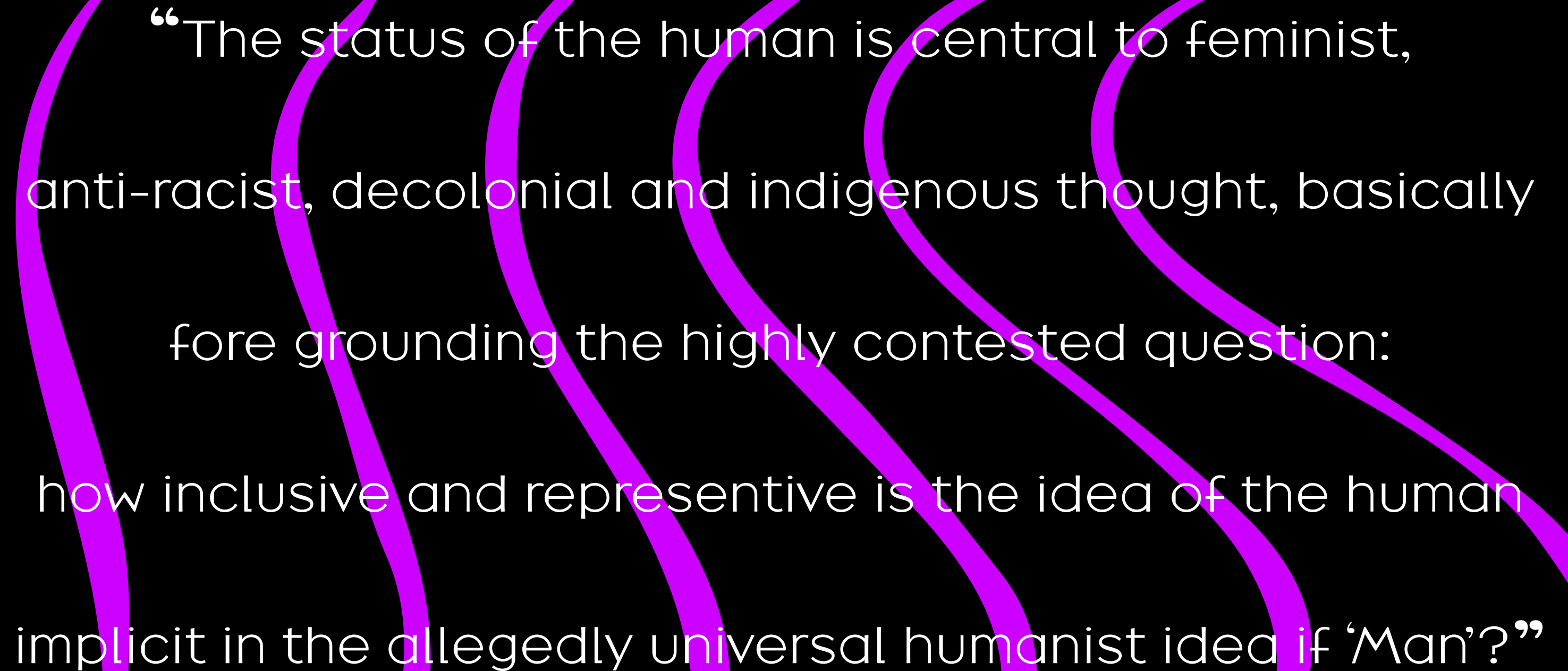
“Sexuality -sexual politics and liberation- are perennial concerns in feminism and one of its highest expressions is in feminist arts and literature.”

- Rosi Braidotti,
Posthuman Feminism(2022) ^[25]

Mary Wollstonecraft^[16] schreef “A vindication of the rights of a woman”⁽¹³⁾^[13], hierin pleitte ze voor volledige wettelijke, sociale en economische rechten voor vrouwen. Mary werd geboren in 1759, ze had een ongelukkige jeugd. Toen haar moeder stierf, verliet ze het huis en opende een school, waarin ze in 1787 ‘Thoughts on the Education of Daughters’ schreef op basis van haar ervaringen. Ze stierf enkele dagen na de geboorte van haar dochter, de romanschrijver Mary Wollstonecraft Shelley. Die dochter, Mary Shelley, zou later vooral bekend worden als de auteur van Frankenstein en echtgenote van de dichter Percy Bysshe Shelley^[17].

De zomer van de Shelleys in Genève werd doorgebracht met niemand minder dan de gekke, slechte en gevaarlijk te kennen Lord Byron. Veel schandalen omringden Byron, waaronder enorme schulden en talloze zaken, waarbij hij verschillende buitenechtelijke kinderen verwekte. Zijn dochter Ada Lovelace^[18] heeft echter een heel andere erfenis^[17].

Ada is vooral bekend van haar werk met Charles Babbage. Babbage vond de “Difference machine”^[19] uit om wiskundige berekeningen uit te voeren en Ada zag de machine voordat hij af was. Babbage ging verder met het maken van de analytische motor, bedoeld om complexere berekeningen uit te voeren, en Ada werd gevraagd om een artikel over de machine te vertalen dat in het Frans was geschreven. Ada vertaalde het niet alleen, maar voegde er haar eigen gedachten en ideeën aan toe. Het resulterende artikel was drie keer zo lang als het origineel, inclusief wat nu wordt gezien als vroege computerprogramma's, de moderne programmeertaal ADA is naar haar vernoemd^[17].

“The status of the human is central to feminist, anti-racist, decolonial and indigenous thought, basically foregrounding the highly contested question: how inclusive and representative is the idea of the human implicit in the allegedly universal humanist idea of ‘Man’?”

- Rosi Braidotti,
Posthuman Feminism(2022) ^[24]

Er is veel onderzoek gedaan en gedefinieerd voordat er verdere stappen werden genomen. Een groot deel van dit onderzoek en definitie was nodig om in te kunnen leven in galanterie en de Rococo beweging(4). Hierna kwam de rebelse stijl zonder regels snel tot stand in het onderzoek, door kleine experimentjes met de vormen uit deze stijl(3).

Mijn onderzoek had meer gronding nodig, vandaar dat het onderzoek meer specificatie kreeg door middel van een aantal onderwerpen te betrekken. De onderwerpen ethiek en feminisme kwamen terecht in het onderzoek, waardoor een concreterisering(8) tot stand kwam. Dit zorgde weer dat in het onderzoek de Rococostijl verder gedefinieerd werd, maar ook werd de invloed van vrouwen in deze stijl hierdoor steeds duidelijker. Deels door de “Line of beauty”(5)[6] en de vrouwelijke populaire bloemstukken kwam er een concept brainstorm(8) tot stand. In het onderzoek werden steeds meer stappen gezet naar prototypes, deze prototypes werden gemaakt in de codetaal Hydra(15)[10][11].

Door met vormen en prototypes te experimenteren en vrouwelijke expressie te onderzoeken kwam het onderzoek tot het eerste concept(11), dit concept was een forced fit. Na dit te testen(9), werd er in het onderzoek gekozen om een andere inslag te maken naar het heden, hierdoor werd duidelijk dat de feministen uit de 18e eeuw een belangrijke rol zouden spelen in mijn eindconcept.

Schrift(13) was een van de vrouwelijke expressies van feministen uit de 18e eeuw, net zoals de eerder bekende S-vormige en C-vormige bochten uit de bloemstukken. Met een tweede concept(12) werd verder geëxperimenteerd in Hydra(15), vanuit deze tests werd er gekozen voor een digitaal beeld. Uit onderzoek bleek dat Mary Wollstonecraft indirect een connectie met Ada Lovelace, hierdoor werd het derde en laatste concept gevormd(14). Deze werd onderbouwd door verschillende quotes[21] uit “A vindication of the rights of woman” en “Posthuman Feminism”.

“Strengthen the female mind by enlarging it,
and there will be an end to blind obedience.”

– Mary Wollstonecraft,
A vindication of the rights of woman (1792) ^[21]

Welke vragen waren er?

Tijdens dit onderzoek zijn er verschillende vragen naar voren gekomen, hieronder de vragen die relevant zijn voor de uiteindelijke onderzoeksvraag en het eindconcept.

- Wat voor ethische kwesties en vragen waren er toen en nu nog?
- Wat is Rococo in het nu?
- Op welke manier werd er gebruik gemaakt van ethiek in de 18e eeuw? En wat is de overeenkomst met nu?
- Wat is de overeenkomst in de rococo beweging en het feminisme van nu?
- Wat wil ik vertellen in het code gegenereerde beeld?
- Hoe kan ik de vrouwelijke expressie uit de Rococo beweging vertalen naar het nu?

Hoe zijn daar de antwoorden op gevonden?

De antwoorden op deze verschillende vragen zijn gevonden door het proces tijdens dit onderzoek. In mijn onderzoek is er lang gezocht naar verschillende ethische vraagstukken die tijdens de 18e eeuw bevroegd werden en in het heden bevroagd worden, maar ook of hier overeenkomsten in te zien waren zodat dit gebruikt kon worden voor het onderzoek. Uit onderzoek bleek dat er een overeenkomst was tussen de Rococo beweging en het feminisme van nu, dit betreft gelijk het ethische vraagstuk die in het onderzoeksvraag verwerkt werd. Door de stappen richting het feminisme, werd er een speculatief antwoord gecreëerd op wat Rococo in het nu zou betekenen en op welke manier dit verteld kon worden.

Wat zijn de uiteindelijke inzichten?

De belangrijkste inzichten in het concept, zijn het feministische golfje en de verschillende soorten van vrouwelijke expressie uit de 18e eeuw.

“I do not wish them [women] to have power over men;
but over themselves.”

- Mary Wollstonecraft,
A vindication of the rights of woman (1792) ^[21]

ETHICS DISCUSSION

Het onderzoek is gestart met het doel voor het Oude Muziek Festival, door het thema hiervan zal het concept vooral in die situatie van toepassing zijn. Hiernaast zal het door de input van frictie in de onderwerpen, meerdere geïnteresseerde aanspreken. Door het speculatief aspect waren er geen verwachtingen zichtbaar.

De resultaten uit mijn onderzoek zijn vooral gebaseerd op theorie, hiervoor zijn belangrijke keuzes gemaakt. De eerder benoemde inzichten gaan vooral over het feminisme van toen, deze zijn tot stand gekomen door lang onderzoek. Aangezien er veel verschillende onderwerpen waren binnen de onderzoeksvraag van Galant Robotics, was een keuze nodig om verschillende vervolgstappen te kunnen zetten. Door de resultaten uit het onderzoek worden feminisme en gelijkheid weer een gespreksonderwerp, de inzichten van deze onderwerpen zullen impact achterlaten.

Door de hoeveelheid tijd die gespendeerd werd aan theoretisch onderzoek over de 18e eeuw, is er minder tijd geweest voor prototypes en tests. Hierdoor bestaan de prototypes en tests uit concepten en experimenten. Tijdens het onderzoek is er regelmatig gedefinieerd door middel van de theorie op te schrijven, hierdoor werd er meer duidelijkheid gecreëerd over de richting van het onderzoek.

Tijdens het proces zijn er verschillende richtingen geweest, dit zorgt voor minder diepte in de theorie dan de verwachting. Hierdoor zullen bepaalde mogelijke resultaten gemist zijn. Dit had voorkomen kunnen worden door eerder meer duidelijkheid te krijgen in het onderzoek of door eerder te gaan definiëren in het proces. Het onderzoek en het concept geeft inzichten over feminisme en vrouwelijke expressie uit de 18e eeuw, dat betekent niet gelijk dat het onderzoek geleid heeft tot gevolgen of oplossingen.

De ontwerper van dit onderzoek zou in het vervolg met deze onderwerpen verdere vervolgstappen nemen, dit betekent dat dit onderzoek zeker van waarde is als een basis voor vervolg in de toekomst.

In het onderzoek werd er afgevraagd hoe de vrouwelijke expressie uit de Rococo beweging vertaald kon worden naar het nu, deze vraag werd gesteld vanuit de bredere vraag van het onderzoekslab Galant Robotics. Door de speculatieve aard van dit onderzoekslab, kan er niet gesteld worden dat er een antwoord is. Wel wordt dit als positief onderdeel meegenomen in het onderzoek, het experimenterende deel hiervan zorgt voor een interessante eindbeeld.

Door de speculatieve en brede vraag uit het onderzoekslab, waren er veel verschillende deelvragen. Vanuit deze deelvragen was een keuze nodig om verder in het onderzoek meer duidelijkheid te krijgen, dit werd gedaan door onderzoek te doen binnen het sub-thema. Binnen dit sub-thema was er ook sprake van verschillende deelvragen, door een keuze hierin werd de richting van dit onderzoek bepaald.

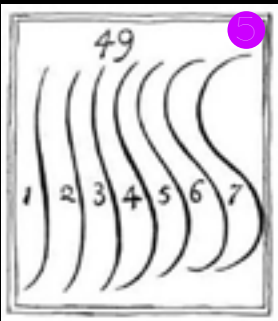
Het onderzoek naar ethische vraagstukken in de 18e eeuw, zorgde voor verschillende inzichten, conclusies en resultaten. Een beweging uit de 18e eeuw hedendaags maken kan betekenen dat er frictie ontstaat binnen een bepaald onderwerp, door dit digitaal te verbeelden komt er meer grip op de onderzoeksvraag en het thema.

Dit onderzoek is niet tot zijn einde, maar sluit wel een deel af. Hierdoor kunnen resultaten meegenomen worden in de toekomst van de ontwerper.

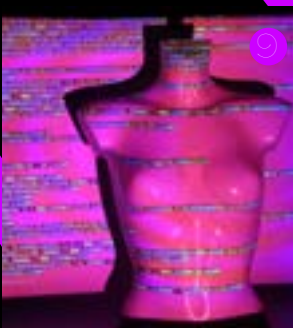
CONCLUSIE

AFFEEELDING

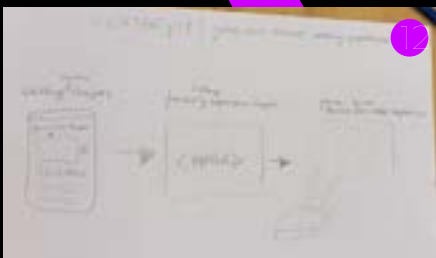
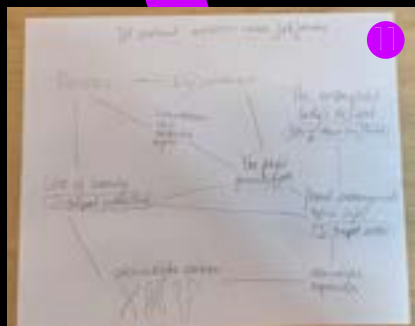
gallant robotics
3 thema's
#1 codes of behaviour | coded behaviour
#2 war | sex | machines of/for seduction
#3 playful contemporary automata

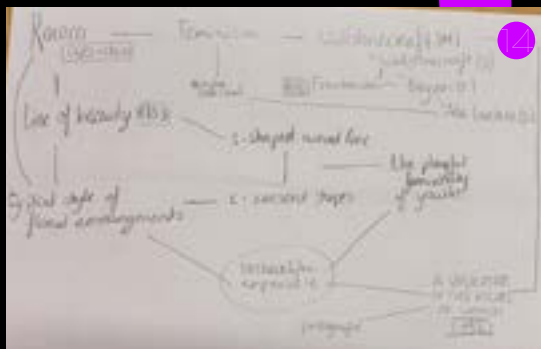
Handwritten notes and diagrams, including a list of points and a small sketch of a figure.

A list of characters and symbols, possibly a code or cipher, arranged in columns.

Handwritten text on a piece of paper, possibly a letter or a note, with some redaction.

BRILLIAGES

BROWN

[1] Victoria and Albert Museum, "The Rococo Style an Introduction," **Victoria and Albert Museum**, <https://www.vam.ac.uk/articles/the-rococo-style-an-introduction#slideshow=74976771&slide=0>

[2] Perspective, "Rococo: The Flamboyant Late Baroque Period (Art History Documentary) | Perspective," **www.youtube.com**, Nov. 15, 2020. https://www.youtube.com/watch?v=X1UA_YvKqnc

[3] M. H. Fort, "https://avans.primo.exlibrisgroup.com/discovery/full-display?&context=PC&vid=31AVANS_INST:31AVANS_VU1&search_scope=MyInst_and_CI&tab=Everything&docid=cdi_gale_infotrac_176859267," **avans.primo.exlibrisgroup.com**, Mar. 01, 2008. https://avans.primo.exlibrisgroup.com/permalink/31AVANS_INST/11b2dig/cdi_gale_infotrac_176859267

[4] J. Stewart, "Timeline: Rococo, Between Baroque and Classical," **Vermont Public Radio**, Nov. 23, 2015. <https://www.vpr.org/programs/2015-11-23/timeline-rococo-between-baroque-and-classical>

[5] Techno, "Rococo-stijl in het interieur - ontwerpregels en foto-ideeën van belichaming," **techno.expertexpro.com**, Jul. 22, 2018. <https://techno.expertexpro.com/nl/interer-pomeshchenij/319-stil-rokoko-v-interere.html>

[6] Wikiwand, "Line of Beauty," **Wikiwand**. https://www.wikiwand.com/en/Line_of_beauty

[7] F. S. Network, "Aspects of Design: Floral Design Periods," **Bloomin' Blog**, Jan. 13, 2011. [https://www.flowershopnetwork.com/blog/floral-design-periods/#:~:text=Rococo%20Period%20Floral%20Design%20\(1715](https://www.flowershopnetwork.com/blog/floral-design-periods/#:~:text=Rococo%20Period%20Floral%20Design%20(1715)

[8] NSW Floral Art Association Inc, "Period Design French Baroque and Rococo," **NSW Floral Art Association Inc**, 2006. <https://nswfloralartassociation.org.au/design-standards/period-design-french-baroque-and-rococo/>

[9] J. S. Berral, "Floral decoration - 18th century," **Encyclopedia Britannica**, Jul. 26, 1999. <https://www.britannica.com/art/floral-decoration/18th-century>

[10] O. Jack, "Hydra," **hydra.ojack.xyz**, Dec. 30, 2018. <https://hydra.ojack.xyz/docs/#/>

[11] O. Jack, "Hydra Functions," **hydra.ojack.xyz**, Dec. 30, 2018. <https://hydra.ojack.xyz/api/>

[12] Kennisinstituut voor Emancipatie en Vrouwengeschiedenis, "Feminisme 18e eeuw en eerder," **Atria**. <https://atria.nl/nieuws-publicaties/feminisme/feminisme-18e-eeuw-en-eerder/>

[13] Wikipedia Contributors, "A Vindication of the Rights of Woman," **Wikipedia**, Feb. 28, 2019. https://en.wikipedia.org/wiki/A_Vindication_of_the_Rights_of_Woman

[14] N. Hughes, "The Comprehensive History of Flower Arranging," **Flowers Across Melbourne**, Dec. 28, 2015. <https://blog.flowersacrossmelbourne.com.au/the-comprehensive-history-of-flower-arranging/>

[15] Uit de oude koektrommel, "Paleografie," **Uit De Oude Koektrommel**. <https://www.uitdeoudekoektrommel.com/paleografie/>

[16] Cengage and Oxford, "Mary Wollstonecraft | Encyclopedia.com," **www.encyclopedia.com**, May 14, 2018. <https://www.encyclopedia.com/people/social-sciences-and-law/social-reformers/mary-wollstonecraft>

[17] National Trust, "From Wollstonecraft to Lovelace: a Bluestocking Legacy," **National Trust**. <https://www.nationaltrust.org.uk/hatchlands-park/features/from-wollstonecraft-to-lovelace-a-bluestocking-legacy>

[18] Wikipedia Contributors, "Ada Lovelace," **Wikipedia**, May 08, 2019. https://en.wikipedia.org/wiki/Ada_Lovelace

[19] Wikipedia Contributors, "Difference engine," **Wikipedia**, Oct. 14, 2019. https://en.wikipedia.org/wiki/Difference_engine

[20] Wikipedia, "Rococo," **Wikipedia**, Apr. 26, 2022. <https://nl.wikipedia.org/wiki/Rococo#:~:text=De%20rococo%20is%20een%20Europese>

[21] Good Reads, "A Vindication of the Rights of Woman Quotes by Mary Wollstonecraft," **www.goodreads.com**. <https://www.goodreads.com/work/quotes/1938850-a-vindication-of-the-rights-of-woman#:~:text=%E2%80%9C%20do%20not%20wish%20>

[22] B. Schwarm, "Rococo Style | Music | Britannica," **www.britannica.com**. <https://www.britannica.com/art/Rococo-style-music>

[23] Historiek, "Mary Wollstonecraft, Verlichtingsfilosoof," **Historiek**, Dec. 02, 2019. <https://historiek.net/mary-wollstonecraft-vrouwelijke-verlichtingsfilosoof/68286/>

[24] Rosi Braidotti, **Posthuman Feminism**. Cambridge: Polity Press, 2019, Part 1: Posthuman Feminism as Critique Chapter 1: Feminism is not (only) a humanism Heading 3: Feminist Liberal Humanism, Gender Equality Page: 23.

[25] Rosi Braidotti, **Posthuman Feminism**. Cambridge: Polity Press, 2019, Part 2: Posthuman Feminism as Creation Chapter 6: Sexuality Beyond Gender Header 1: The Moth Shaking its Wings in Me Page: 178.

LIST

DANK

Graag spreekt de ontwerper waardering uit naar de mensen die hebben geholpen bij het verduidelijken van het onderzoek.

Dit gebeurde door middel van sparsessies met medestudenten en coachingsessies met de docenten van het onderzoekslab, Mark en Wander.

Dit onderzoek is medemogelijk gemaakt door middel van eerdere onderzoeken en informatie op internet.

ANNABEL LUIKENS
LABS 2022

WOORD